

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-főház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónapra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri oszlokok garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Petőfi emléke.

E hó 31-én ötvenedik évfordulója telik be annak, hogy a tragédiák legfenségebbje bekövetkezett. Petőfi Sándor, a magyar nemzet ifjú lantosa 1849. július 31-én fejezte be életét a segesvári csataterén. Saját, annyi költői erővel kifejezett akarata telt be ezzel a tragikus véggel, a melyik az ő-testamentum tüzes szekeren mennybe ragadt prófétájának sorsával teszi az övét analoggá. Meghalt, hogy örök életet nyerjen halhatatlanságban.

Mert az örök életet egy nemzet halála és a művelt világ osztatlan elismerése biztosítja az ő nevének, melynek dicsősége elsősorban nemzete tere vet ragyogó fényt.

Az ötven éves évfordulón intenzíven, mint valaha, ragyog fel a Petőfi Sándor dicsőségének égi fénye. Ragyogása messze világít, mint egykor Bethlehemennek a Megváltó születését hirdető csillaga. És a messze világító fény a segesvári mezőre kalauzolja a magyar nemzet nagy tömegeit, a melyek az ő emléket áldva, borulnak le annak a végzetnek hatalma előtt, mely 50 évvel ezelőtt ott beteljesedett.

Azokból az előkészületekből következtelve, a melyek az 50 éves évforduló méltó megünneplésére irányulnak, nincs kétségünk az iránt, hogy Segesvár ünnepe nagyszabású lesz. Wlassits miniszternek Rátkay László interpellációjára adott felelete eloszlatja azt az aggodalmat is, hogy a kormány, esetleges tulhajtott loyaltásból, nem fogja érezni a kegyelet kötelességének azt az egyetemességét, a mely Petőfi emlékének oltára körül egy csoportba hozza az egész magyar nemzetet. És a Segesvár és vidéke lakosságát számarányánál fogva leginkább domináló szász elem vezetőinek egyes kijelentései még annak a dissonantiának fellelőjét is a lehetlenségek körébe sorozzák, a mit a politika balgatagon kilegyezett ellentétei magyar és szász között támaszthattak volna a nevezetes évfordulón.

És mégis!... Legyen bármily nagyarányú a segesvári csatater jubilaris ünnepe, mi ezzel sem látjuk teljesnek a hála kötelességének azt a lerovását, a melylyel Petőfi Sándor emlékének ez a nemzet még a solemnitások külsőségeiben is tartozik. Ugy szeretnők, úgy óhajtánók, hogy legyen ez az ünnep egy világító központ, a mely a mellett, hogy maga fenségesen ragyog, szétbocsátja az ő sugarait mindenfelé és

fénnyel, ragyogással tölti meg az országnak mindazokat a megszentelt pontjait, a melyeket Petőfi Sándor költészete behatott.

És itt fel kell vetnünk a kérdést, hogy mit fog csinálni e hó 31-én az erdélyi részek vezérvárosa, a magát „kis Athén”-nek nevező Kolozsvár? Mert azzal, hogy hivatalosan képviselve lesz-e segesvári ünnepségen nem lehet megelégednie. Legalább is nem akkor, ha tart valamit arra, a vezérszerepre, a mely a mult nagybecsű tradíciójaként Erdély többi városa felett eddig megillette.

Pár hét előtt már kérdést intéztünk e tárgyban az Erdélyi Irodalmi Társaság vezetőségéhez, de még nem kaptunk feleletet. Pedig ezt a feleletet nem mi várjuk, hanem várja az a nyibus, a melyik Kolozsvár polgárságának közszelleméhez fűződik. Az a nyibus, a mely csak addig megéredemelt, a meddig Kolozsvár teljesíteni is igyekszik a vezérszereppel járó azt a hivatást, a mely első sorban a mult dicsőségének kegyeletos ápolásában találja betöltését.

De vajjon igyekszik-e teljesíteni?

Néhány hét előtt részletes szemle tárgyává tettük e helyen Kolozsvár társadalmi életének fogvatkozásait. Megdöbbenéssel konstaltuk annak a nyevunak hanyatlását, a mely a város szellemi életmelkedtségének eddig mértékjelzője volt. És megdöbbenéssel látjuk, a dekadenciát az u. n. holt saisonnak abban a minden magyarázat nélkül való tespedt tétlenségében, a melyik ma nagy álmosan a város felett terjesztgeti sötét szárnyait. De még hiszünk a hazafias kötelességérzet ébersztő erejének hatásában. Még feltenni se merjük, hogy július 31-én ne vessen lobogó fényt e város falai között Petőfi Sándor emléke és ne vonja ünnepi díszbe utcáinkat a kegyelet.

Avagy az ünnep díszét és dicsőségét a város polgársága a szocializmus hiveinek fogja átengedni. Mert ezek megünneplik Petőfi Sándor halála évfordulóját és ha velük együtt nem ünnepel a város polgársága, úgy egy minden eddigénél hatalmasabb bizonyítékot szolgáltat azok kezébe, a kik az u. n. bourgeois vezérszerepének jogosultságát, hivatása betöltésére való képzettségét, uralmának közeli bukását hirdetik. Értsék ezt meg azok, akiknek első sorban meg kell érteniök.

V. A.

A kisipar bajai.

Felesleges föltárnunk a magyar kisiparosok helyzetét annak bizonyítása végett, hogy e téren gyors és gyökeres tanítani való vár hátra.

A közvetlen érdekelt tényezők lelkes együtt működésére van itt szükség s főképpen arra, hogy közvetlen tapasztalatokon nyugvó tiszta kép szolgáljon a teendő intézkedések alapjául.

Természetesen a kormányra hárul a legnagyobb feladat e téren is, hogy t. i. meglássa a bajokat, s a tapasztalati tények alapján állapítsa meg a segély nyújtás eszközeit.

Hegedűs miniszter erre nézve újabb akciózt indított meg, mely szintén hozzá fog járulni a kérdés egészséges alapon való rendezéséhez. Leiratot intézett az ipar kamarához, melyben e tárgyra vonatkozó tapasztalati adatokat kér be.

A nagy érdekű leirat így szól:

Valamennyi magyarországi kereskedelmi és iparkamarának.

A hazai ipartestületek jelenlegi állapotáról hivatalbeli elődóm által készített részletes statisztikai felvétel eredményéből örömmel vettem tudomásul, hogy a képesítéshez kötött kézműipar üzemének eddigelé már 50 százaléka él ipartestületi kötelekben és a meglévő ipartestületek jórészt eredményesen végzik az iparosok közt a rend megszilárdítását és hasznára vannak a munkaadók és munkások közti békés együttműködésnek.

Ugyanezeken azonban sajnos tapasztaltam, hogy a már létező ipartestületek az ipartörvény 126. §-ában köztöltit azon feladatoknak, melyek őket az iparoktatás, a szakképzés, szövözetek alakítása és általában a képesítéshez kötött kézműipar fejlesztésének terére utalják, — vajmi csekély mértékben, mondhatni csupán szórányosan tesznek eleget és részben talán oka annak, hogy az érdekelt iparosoknak még mindig jelentékeny százaléka idegenkedik ily testületek alakításától, melyek körén belül szakmabeli érdekeit eléggé érvényre jutni nem látja.

Mintán azonban a helyenkint e téren is felmutatott eredmények azt látszanak igazolni, hogy e testületek kellő vezetés mellett a kézműipar fejlesztésének is alkalmas szervek lehetnek, a nélkül pedig közgazgatási feladataikat sem képesek megfelelően ellátni, sulyt fektetnek arra, hogy a testületek egy részénél tapasztalt meddőség okai felderítésének s ott, a hol lehető és szükséges, a mutatózó hiányok pótlásának.

Azon természetes érdekkapcsolatnál fogva, mely a kamara és kerülete ipartestületei között — törvényes rendelkezés hiányában is — fennáll és ápolandó, de tekintettel azon felmerült jelenségre is, hogy éppen egyik ipartestület kebeléből önálló iparkamara létesítésére irányult mozgalom a hazai ipartestületek többségének pártolásával találkozott, a kamarának saját érdekében fekvő elsőrendű feladatát képezi e jelenség.

geket komoly és beható figyelmére méltatni s azok okainak és orvosszereinek felderítése mellett egyuttal azon módokat is megfontolást tárgyává tenni, melyek mellett a kamara és kerülete ipartestületei között bensőbb összeköttetés volna létesíthető.

Utálással tehát az ipartestületi összeírásnak a kamara előtt már ismert eredményeire, — felhívom a kamarát, hogy kerülete összes ipartestületeire kiterjeszkedve, tegye beható tanulmány tárgyává azon kérdést, hogy e testületeknél általában — egyes szójárnyos eseteket kivéve — az iparfejlesztés tekintetében észlelhető meddőségnek, mik az okai, s a mutatózó hiányok mennyiben orvosolhatók?

Jelentésében ne tartózkodjék egyes testületek konkrét bajainak s e bajok konkrét orvosszereinek felemlítésétől sem, hanem világítsa meg az egész kérdést a maga világosságban, terjeszkedjék ki minden oly részletre, mely a viszonyok jelzett alakulásának oka s azok kedvezőbbé fejlődhetésére alkalmas.

A fentiek szem előtt tartásával szerkesztendő jelentés legkésőbb f. évi december hó 31-ig elem terjesztendő.

A m. kir. központi statisztikai hivatal egyidejűleg utasítottam, hogy s kamara kerületéhez tartozó testületek kedvelőit, ha a kamara ez iránt megkeresné, a kamarának rendelkezésére bocsássa a visszaszolgáltatás feltétele mellett.

Budapest, 1899. július 13-án.

Hegedűs.

Püspök szentelés Nagyszébenben.

Nagy-Szeben, július 19.

Goldis József, az új aradi püspököt vasárnap délelőtt szentelte fel nagy ünnepségek között Metianu érsek-metropolita.

Fényes, megható ünnep volt Goldis József felszentelése. Az egyházi czeremónia fényt növelte a szeretetnek a közvetlensége, a melylyel az új püspököt, egyházmegyéjén kívül, Nagy-Szebenben is környékeztek. Sokan mentek el Aradról és vidékéről is a felszentelésre, még pedig jelentékeny számban az egyszerű falusi hívők közül is.

Goldis József még pénteken érkezett Nagy-Szebenbe, Hamsea Agoston achimandrita, Pad Ignác, Grossa János szentszéki előadók, Beles János országgyűlési képviselő, Trutia Péter szentszéki ügyész, Papp Miklós pénzügyigazgató és Pacala esperes kíséretében. A püspök Nagy-Szebenben Metianu érsek vendége volt, hol az érseki rezidenziában néhány tisztelőt is fogadott.

A felszentelési ünnepség már szombaton kezdődött. A négy órai vesperegyre megjelent a metropoliai székesegyházban az új püspök is, Metianu János metropolita, Popea Miklós püspök s a felszentelésnél asszisztáló nagyszámú lelkes kíséretében.

Az énekar megkapó szép egyházi himnusz énekelt el, mikor a három egyházfő bevonult s teljes ornatusban hozzáfogott az

meg egy fel napig. Az utolsó fellobbanás volt ez, mielőtt a fény elhunyt.

Ez a levél Ágnes Laitert nagyon boldogtalanra tette. Sirt, egyre sirt és elrejtette a levelet az írőasztalban és maradt tovább, derék felesége annak a csinos fiatal embernek.

Phil pedig haladt a maga útjain. Utjai nem voltak rosszak, de jók sem; hanem Dunmayához vezettek, hogy benszüllött tiszt leányához. Ennek a leánynak az ereiben a hegyi lakók vére folydogált; tehát Dunmaya nem volt gyenge, semmitmondó teremtes, a kit minden szél elfújna.

Hogy hol találkoztott vele Phil először, az mellékes; elég annyi, hogy Dunmaya jó, csinos leány volt, a maga módján okos is, persze egy kicsit zöld is. Azt se szabad elfelejtetni, hogy Phil kényelmesen élt, nem tagadt meg magától semmi fényűzést és felbontotta Angliával való összeköttetésait és Indiát tekintette hazájául. Azt tette tehát, hogy itt marad Indiában és feleségül veszi Dunmayát. Ekkor még csak 27 éves volt, egy egész hosszú élet nyílt még meg előtte, bár látta, hogy már előbbre nem juthat. Így hát feleségül vette Dunmayát, angol szerződés szerint. A szomszéd ültetvényesek közül némelyek azt mondták, hogy bolondot tesz; mások meg azt mondták, hogy okosat tesz. Dunmaya azonban okos, derék asszony volt és akármit tisztelte az angolokat, a férje gyöngéit tüstént felismerte. Gondozta, dédelgette az urát és jómaga egy esztendő mulva ruházatban és viselkedésben meglehetősen utánózta az angol asszonyokat.

előirt felavatási szertartáshoz. A templom közepére egy asztalt állítottak s a mellett foglalt helyet Goldis József, Metianu és Popea között. Az asztalon fektült a szent evangélium, mellette kereszt állott. Mikor az egyházfők az asztalnál helyet foglalt, három poharat és egy billikomot hoztak az asztalhoz. Az érsek bort töltött a poharakba, s előbb a királyná mondott áldást; azután az érsek és az új püspök egészségére ittak. Ezzel a szertartással fogadták testvérükkel a felkent egyházfők a felszentelendő püspököt.

Ezután Goldis az oltár elé lépett s a lelkesek karának segédlete mellett végezte a rituálét. Közben kellemetlen incidens is történt. Az előkelőségek közül valaki rosszul lett, s ez a körülmény némi izgatottságot idézett elő.

Vasárnapon óriási nép és az egyházi notabilitások jelenlétében folytatták a felszentelési ünnepet. A misét Metianu celebrálta. Majd felhívta Goldis Józsefet a püspöki egyházi eskü letételére, a minek megtörténte után a szentelt olajjal érintvén, megadta neki a püspöki méltóság minden hatalmát.

A felszentelés után Goldis püspökszép beszédben mondott köszönetet Metianu érseknek és Popea püspöknek közreműködésükért, azután hitvallást tett, hogy szívével, lélekkel az egyházért fog munkálni, annak javát fogja istápolni, hogy virágok fakadjanak az Ur kertjében, virágok, melyekből gyümölcs terem. Az egyházi szertartás után délben Metianu érseknél nagy ebéd volt Goldis tiszteletére.

r. t.

Petőfi-ünnep és a székelység.

Sz.-Udvarhely, jul. 19.

A Petőfi-Társaság, mely Petőfi Sándornak, nemzetünk világhírű nagy költőjének nevéből alkotott magának nemesi címert, egyetlen alkalmat sem mulaszt el, hogy a népszabadság fenséges dalnoká, a kard és lant hőse iránt az emlékezés tüzet ne élessze, s a népnek alkalmat ne adjon a hazafiúi érzés ápolására és fejlesztésére.

Ez évben, midőn az 1849-es események kiemelkedő mozzanatainak 50 éves évfordulóját ünnepeljük, különösen részt kíván magának az ünnepségből a Petőfi-Társaság. Sőt egyenesen ő áll az országos ünnepségek rendezésének élére, mert hiszen a jelen év Petőfi csodálatos eltűnésének is 50 éves évfordulója, már pedig Petőfi neve és a szabadságharc egymástól elválaszthatatlan.

Ez év április 24-én Kolozsvárra rándult le a Petőfi-Társaság és ott, a Nemzeti Színházban rendezett lélekemelő, országos jelentőségű ünnepélyt. Ez alkalommal Ferenczi Zoltán, Petőfi életrajzának írója, gyönyörű beszédében említette, hogy tulajdonképpen ez ünnepélyt ott, a fehéregyházi csatamezőn kellene rendezni, hol a szabadságharc Tyrteusa, mint egykor Illés, tüzes szekéren felragadtatott az égbé.

Sajátos, hogy ezek a benszüllött leányok milyen rövid idő alatt angolokká tudnak lenni. Ismertem egy kuninak a leányát, a ki . . . de az már egy más történet, melyet majd máskor mesélek el! Hanem Dunmaya azért okos asszony volt.

Eközben a fentemlített szomorú levél ott lakozott Ágnes asztaliókjában. A jó Ágnes gyakran gondolt a szegény, elszánt, fáradó Philra, a ki a tigrisek, a vad kigyók és a kolera hazájában hiába reménykedik már az ő Ágneséért. Pedig az Ágnes férje tiz Philt is nyomott sulyában, hanem emellett szívbeteg is volt. Három évi házasság után meleg tájkára kellene mennie. Előbb Nizzába, aztán Algerbe ment a feleségével együtt, innen még Bombayba is áthajózott az orvos tanácsára. Hanem Bombayban meghalt. És most Ágnes szabaddá lett. Mivel pedig Ágnes jámbor asszony volt, a halálban és a helyben, a hol halál történt, a sors kezének nyomát látta. Mikor tehát magához tért a csapás s a gysz okozta fájdalomából, elővette Philt stb. — levelét, mely tele volt kisebb-nagyobb poezákkal és újra meg újra elolvasta és megcsókolta. Pénz maradt a férje után jócskán és Phil is közel volt.

Tehát bár nem szép és illetlen dolog volt, Ágnes Laiter mégis elhatározta, hogy úgy fog tenni, mint a regények hősnői, kik régi szerelmeiket fölkeresik és felajánlják nekik kezüket s vagyonukat, hogy éltük hátralevő részét távol a világtól, az egykor megálmodott boldogságban töltsék el.

Két hónapig tanakodott magában Ágnes Laiter, hogy megtegye-e? Hanem a képzelete

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Július 20.

Két jó asszony

és

egy rossz ember.

Irt: Rudyard Kipling.

Mikor a vonat Gravesandból a városba visszaindult, a waggonban sokan voltak, a kik zokogtak. De legjobban zokogott miss Ágnes Laiter. Volt is oka rá. Az egyetlen férfi, a kit szeretett — sőt jó maga így mondta — a kit szeretetett — Indiába utazott. És India, mint mindenki tudja — a tigrisek, a vadkigyók és a kolera hazája.

Phil Garron ott állt a fedélzeten a hajókorlátára könyökölve és boldogtalan volt, de nem sirt. A teákra küldték. Hogy mit jelent ez, arról halavány sejtelve sem volt. Azt hitte, hogy majd naponta egyszer végig kell nyargalnia a teültetvényekkel borított halmokon és ezért nagy fizetést fog kapni. Így hát halászan gondolt nagybátyjára, a ki a teákon ezt az állomást szerelte neki. Különböben pedig elszánta magát, hogy ezentul tisztességesen fog viselkedni. A fizetése javát majd elteszi és hazatér feleségül venni Ágnes Laitert. — Eddig ugyan kissé nagyon is vigan élt pajtásaival, nem dolgozott semmit s végül szerelmes lett. Csinos gyerek volt ugyan, de a nézetei és elvei kissé ingadozóak. A barátai ugyan szerették, de azért nem

bánták, hogy a nagybácsija azt a titokzatos teahivatalt szerezte neki Darjilingban.

Utazásközben Phil Garron nagy tervekkel covácsolt: hogy fog mindenkit meglepni tetteivel és szorgalmával; hogy fog dolgozni annyit, hogy négy lónak is sok volna, csak hogy diadalmasan elnyerhesse Ágnes Laitert. A folytonos reménykedésen kívül volt Phil Garronnak még sok jó tulajdonsága, de volt egy hibája is: a gyengeség; olyan gyöngye volt, mint a vízzel átitatott agyag.

Miközben Ágnes Laiter vörösrő sirt szemekkel teljesítette otthon a háziutendőket, Phil csak hajózott Darjilingba. Csakhamar ismeretséget kötött a hajón, csinált nagyszámú italokban és minden kikötőből irt Ágnes Laiternek.

Kiérve Indiába, egy teültetvényre került Darjiling és Kangra közt: és bár nem minden úgy lett a bevételekkel és a munkákkal, a hogy Phil előre kitervezte magának, mégis jól folyt minden és Phil csodamód ki-tartott . . .

Idővel, midőn új viszonyai között megállapodott és a dolgai egyre gyarapodtak, egészen eltűnt az emlékezetéből Ágnes Laiter képe, mely ezentul csak ünnepnapokon újult fel egy kisé, Hanem Ágnes nem feledte el Philt, mert Ágnes azok közül való volt, a kik nem tudnak feledni. Hanem e közben egy más ur mutatkozott be Ágnes Laiter anyjánál. Ez az ur csinos, hatalmas ember volt, Phil Garron pedig távol járt az Indián. Phil ritkán érkezett tőle, a szülők pedig szelid nyomást gyakoroltak a leány lel-

kére és a csinos fiatal embernek takaros jövedelme is volt: szóval Ágnes Laiter ennek a csinos fiatalembernek a felesége lett, miután egy viharos szenvedélyektől tomboló levelet irt Darjilingba, mely levélben kétségbeesetten említette meg, hogy az ő számára az élet nem fog többet egyetlen egy boldog percet sem teremteni. — És ez találó jóslat volt.

Phil megkapta a levelet és ekkor úgy érezte, hogy meg van csalva, el van árulva. Két év mult el azóta, hogy idejött! Már másfél év óta eszébe se jutott Ágnes Laiter. De most felidézte emlékében, megnézegette a leány arczképét és elhitette önmagával, hogy jómaga a leghibebb szerelmes ezen a világon és végül meg volt győződve, hogy Ágnes Laiter rutul megcsalta. Tehát leült az asztalhoz és irt egy elzékenyült bucsuzó levelet az ismert kitéttelle, míg el nem fűd a koporsó, ámen. Megírta, hogy örökre hű marad, hogy minden asszony egyforma, hogy törst szívét elfogja rejtleni a világ szeme elől, stb. stb. Ha pedig egykor későbbi időkben stb., stb. . . hű marad stb., stb. változhatlan érzelméről stb., stb. akkor gondoljon régi szerelmére stb., stb., stb. . . összesen nyolcz teleírott oldal. Technikai szempontból igen csinos, tisztességes munka volt. De még egy közönséges filiszter is, aki ismeri vala Phil igazi érzelmét, azt mondta volna e levélre, hogy a legközönségesebb önzés és gyöngeség műve. Pedig ez a vélemény igazságtalan lett volna, mert miután Phil postára adta a levelet, igazán átértett minden szót, melyet leirt, igen átértette . . . egy napig,

S a mit akkor Ferenczi Zoltán említett, azt is a Petőfi-Társaság váltotta be, elhatározván, hogy Fehéregyházán, illetőleg Segesvárt országos Petőfi-ünnepélyt fog rendezni július 31-én.

Ez, valamint az, hogy Ugron Gábor 4000 székelyt fog az ünnepélyre vezetni, általános örömet keltett az egész Székelyföldön, különösen pedig Udvarhelyvármegyében. Mindenfelé nagy a lelkesedés és készülődés különösen azóta, mióta Udvarhelymegye egyik független tagja tudomására hozta az Udvarhelymegyeieknek, hogy Hegedűs miniszter 4 külön vonatot bocsát az ünnepélyre utazó székelyek rendelkezésére.

Vasárnap a megyei rendező bizottság valószínűleg szétküldi plakátjait a községekbe és ott az előjárók is felhívják a népet az ünnepélyen való részvételre.

Ezen kívül majdnem minden község rendez Petőfi ünnepélyt, melynek tetszés szerinti díjakból begyűlő jövedelmét az agyagfalvi székely emlékoszlop javára fordítják. Menjünk el mindnyájan a segesvári ünnepélyre.

A hol Ugron, Bartha, László és Tibád, Ott lássuk városunk, s megyénk minden fiát!

(B. L.)

Villamos erő a kolozsvári iparosok szolgálatában.

Kolozsvár, jul. 20.

Ezelőtt 3—4 esztendővel egyik kolozsvári vállalkozó felfedezte, hogy a Hideg-szamos-völgyben erős eséssel leomló folyóvizet ha felfogják és turbinán átvezetik, több ezer lóerő kerül ki, melyet ha átváltoztatnak villamos energiává, az esetben e roppant erő behozható Kolozsvárra, hogy itt szolgálja az ipart és kényelmünkre legyen a háztartásban.

Ez a vállalkozó Hidegszamosról Kolozsvárig egy vasut létesítésére concessiót eszközölt ki s engedélyt nyert a vizerő kiaknázására is.

Midőn ez engedélye meg volt, Kolozsvár városának felajánlotta, hogy ipari és más használatra ad villamos erőt, napi 10 és fél órai használat mellett egész évre lóerőnként fizetendő 160 ft évdíjért.

Igy egy lóerő körülne naponta 47 krba, óránként 4-5 krba.

A feltaláló és tulajdonos Horovitz Sámuel eladta ezt a ma még holt tőkét Szabó Gyula m. k. udvari tanácsos orsz. képviselőnek és dr. Mandel Pál orsz. képviselőnek.

Ezek a vevők Kolozsvár város tanácsának tegnap írásban kijelentették, hogy a jogelődük által a városnak tett azt az ajánlatot, mely szerint a közönség részére, ipari és kereskedelmi célokra felhasználandó villamos motorikus és világítási erőt, tíz és fél órai napi munkaidőt alapul véve, lóerőnként 160 ft évi átalány árért volt hajlandó átengedni, magukra nézve kötelezőnek elismerik.

E beadvánnyal két dolog van megmondva a városnak:

1., az, hogy a hidegszamosi vizerő kiaknázásának terve olyan kezekbe került, hogy

oly szépnek festette a jövőt, hogy kénytelen volt rászánnia magát, tehát elindult megkeresni Philt a teadtítványok közt.

Megis találta. Egy hónapig kereste, míg ráakadt. Phil nem nagyon örült meg, mikor meglátta; hanem Dunmayer szívesen fogadta. Mert ismerte az ő Philjét, tudta, hogy Phil úgy beleszokott már az Indiákba, meg az ő Dunmayerjába, hogy nem eserőbe fel semmi áron, még a pénz az Agnessal se.

Szegény Ágnes! Kénytelen volt másodszor is feleségül monni valami csinos fiatal emberhez. A dologban a legrosszabb és legbosszantóbb az, hogy Philt, a ki azt sem érdemli meg, hogy a nevét kiejtsük, Dunmayer szereti, bár érzi, hogy életét az az ember megsemmisítette...

És a mi a legeslegbosszantóbb: Dunmayer még tisztességes embert farag Philből és így megmenti a kárhózzát. Pedig ezt nem szabadna megtennie, mert Phil nem érdemli meg. A gonoszt hadd érje el a büntetés!

Hilary.

— A „Tüvisek és narancsvirágok“ szerzőjétől. — Angolból fordította: AMICA.

XXII.

A Gábiel történetének a folytatása.

(Folytatás.)

(58)

Anyámhoz mentem és elmondtam neki mindent. Ő is épen, mint én, érezte, hogy a mostani körülményekben ez nem volt kívá-

a kivitelt rövid idő múlva most már bizvást lehet remélni,

2, minden 1—5—10—20—30—50 esztendőkre szóló kikötés nélkül azt mondják a városnak: Te város, potom árért adok a te iparosaidnak mechanikai erőt. Ez erő olyan erős, hogy a legszegényebb kézműves is beviheti a műhelyébe és barna kenyér helyett, fehér kenyeret szerezhet, családjának pedig jólétet biztosíthat.

Azért adom olyan erős, hogy boldoguljatok vele.

Nem kötök ki semmit, mert ti már tudjátok, hogy ez árákkal nem versenyezhet senki.

E sorok írója az Ellenzékben tíz év óta sürgeti a villamos erő behozatalát.

Mindjárt kezdetén elmondotta, hogy

„ügyeljünk, hogy ne a villamos erőt adóztassák meg, mert akkor megakadályozzuk azt, hogy a villamos erővel produkálni lehessen. Mindenképen mozgassuk elő, hogy az iparos és gyáros eme segítő társa elfoglalhassa helyét a gyárakban és műhelyekben. Új iparágakat teremtsen, új lendületet adjon a szegényesen nyomorgó műhelyeknek, élénk fogalmat az iparcikkeknél. Ekkor nőni fog a polgárok anyagi jóléte és tetemesen növekedni fog az adózó képesség, s a mit nyerne a város a villamos erő adójában, tíz annyi fog nyerni a felvirágzott iparágak, üzletek, s a produkált iparcikkek után befolyó adóban (Olvasd: „A villamos erő behozatala részvénytársaság útján“ megjelent füzetet.)

Ezzel a programmal indultam a villamos erő behozatala érdekében agitáló utamra s ettől nem tágtottam.

Állást foglaltam ama törekvés mellett, mely 1894-ben a villamos erőt be akarta hozni.

De mikor a részleteknél rájöttem, hogy egy lóerő 30 krba, egy lámpa 3 krba kerül óránként, elvonultam a társaság mellől.

Elvben helyeseltem a Ganzgyár s a légszusz gyárnak azt a törekvését, hogy behozzák a város közönsége részére a villamos erőt. De mikor azt láttam, hogy a kolozsvári légszuszgyár dessauai tulajdonosa Oechelhauser ur örök időkre tartó concessiót akar Kolozsvártól a légszuszre és 3 s egy tízed krt. óránként egy villam lámpára, 70 krt. egy izzó lámpáért s a mikor azt láttam, hogy 20 évre kizárólagos (pumpolási) jogot, azontul pedig 30-ra kizárólagosság nélküli jogot kívánnak, felszólaltam a concessió megadása ellen, mert nyilvánvaló kárát láttam benne Kolozsvár város polgárságának.

Czikk sorozatban világítottam meg a város nyilvánvaló kárát s egy 64 oldalra terjedő nyomtatott röpiratban tájékoztattam a város képviselőit a szerződés a városra s a polgárságra nézve egyaránt, káros voltáról. E szerencsétlen szerződés szerencsésen megbukott. A concessio nem adatott meg.

Oechelhauser lefordította a füzetet németre. Mikor tartalmát megismerte, eladta kolozsvári légszusz gyárát, melyet közönségünk idáig körülbelül ötszörösen a kamatok kamatjával és minden kigondolható költséggel együtt kifizetett huszonöt év alatt.

A villamos erő behozatala érdekében Kolozsvár láthatárán a mostani a harmadik jelenés.

Azt hiszem, ez az igazi.

Kikötés nélkül, szabadon teszi ajánlatát s mesés erősön igéri a villamos energiát.

Ehhez hasonló erős árát Kolozsvárt még nem ismerem.

Ha a gyakorlatban érvényesíteni tudja azt a tervet, hogy éjjel, nappal, télen és nyáron szolgáltatasson energiát, az esetben csodás fejlődésnek indulhat, szorgalmas, eszes és lelkes iparosainkkal Kolozsvár városa. De a magán háztartásban is egészségesebb forradalmat idézhet elő.

Hiszen egy ló erő annyi lámpát képes táplálni, hogy azzal be lehet világítani egy négy szobás lakás minden helyiségét! S mindez óránként 4 1/2 kr. Holott ugyaneonnyí fény elő állítására óránként 25—30 kr ára petroleumra vagy gázra van szükség s e kiadás mellett még egy csomó kormot is be kell szívjunk, a gyermeküket, cseledeket lámpa robbanások veszélyeinek kell kitennünk.

Igy mondhatom, hogy a háztartásokban is egészségesebb átalakulást fog előidézni a villamos világítás és a világítási költségek egy negyed részre szállnak alá.

Az iparosok azonban nem gondolják azt, hogy a bevezetett nyers villamos erővel a fűrészgépet, furót, vágó vágó készüléket megmozgathatják.

Ahhoz még dinamó gép szükséges, mely az áramot átveszi, s a munka gépnek átadja. Ez azonban nem nagyon drága.

Pár év előtt egy kiállításon feljegyeztem ezek árát, azt hiszem, azóta még szállt. Akkor volt:

1/10-ed lóerőjű dinamógép ára	105 ft.
1/4-ed „ „ „	135 „
1/2-ed „ „ „	165 „
1 „ „ „	210 „

Ezek külföldi gyárban készültek.

Egyik hazai cégénél volt:

1 lóerőjű dinamó gép	220 ft
1.8 „ „ „	357 „
3.6 „ „ „	550 „
6 „ „ „	770 „
9 „ „ „	900 „
13 „ „ „	1250 „
18 „ „ „	1459 „

Ez összeghez jön még az ellenálló készülék, melynek ára gépenként 30—55 ftig terjed. Külföldön e gépeket mesés erős részletörlesztésre kapják.

Hogy kézzel foghatóvá tegyük a kisiparban használt különböző gépek költségeit megemlítem, hogy a következő arányokat konstataáltak a gőz és gáz motoroknak.

1 lóerő gőzgéppel kerül óránként	29-4 krba.
10 „ „ „	10-2 „
1 „ gázmotor „ „	18 „
10 „ „ „	15 „
1 villamos erő ajánlatott	4-5 „

Ez adatoknak a Mártonfi-Szerényi által kiadott elektromos motorok alkalmazásáról a kisiparban című, Weyde J. Ferencz által összeállított könyvben bárki utánna nézhet.

Vendéglők, kávéházak kereskedések is rendkívül olcsón fognak kijönni a világítással. Annnyira, hogy az a szálloda, a mely ma 8000 ftot ad ki világítási czímen, 2000 ft évi kiadás mellett, a legnagyobb fényűzést fejthet ki. Csak az a földolgo, hogy e tervezett villamos erő előállításánál a gyakorlati kivitelénél ne merüljenek fel előre nem látott akadályok.

Kuszó István.

Mulatságok.

Homoród-fürdőn a vendéglő nagytermében folyó évi július 23-én a fürdő szépítésére és a székelyudvarhelyi Dalegyet javára, a Dalegyet közreműködésével, tánczezel egybekötött hangverseny rendeznek, a következő műsorral: 1. „Mátra hegye“ Mosonyitól, előadja a Dalegyet. 2. Borsdial. Előadja a Dalegyet. 3. „Pepitánte“ Markbreittől előadja a Dalegyet. 4. Milyen lett volna az én anyósom? magánjelenet Farkas Sándortól; előadja: ifj. Szemerjai Károly. 5. „Ha meghalok“, népdalegyveleg Hubertől, előadja a Dalegyet. 6. „A kanyargó Tisza mentén“, Szentimaytól, előadja a Dalegyet. 7. „Nem tudom én mi a bajom“, Thern Károlytól, előadja a Dalegyet. Hangversegy után táncz!

A nyárád-szeredei „Közművelődési Dalegyet“ július hó 30-án Petőfi halálának 50 éves fordulójára alkalmából az agyagfalvi réten felállítandó „Székelyemlék“ alapjára az állami iskola nyári helyiségében hazafias emlékünnepélyt rendez, következő műsorral: 1. d. u. fél 5 órakor istentisztelet a templomban Isteni tisztelet után (az iskolában.) 2. Hymnus, énekl: a Dalegyet. 3. Petőfi emlékezete, irta és felolvasa: Ravasz Árpád tanár. 4. „Hiszünk oh hon...“ énekl: a Dalegyet. 5. Apotheozis, Jókaitól. Szavaja: Döngel Géza VII. o. tan. 6. Népdal, Petőfitől, énekl: a Dalegyet. 7. Szaval, Petőfitől: Dávid Sándor. 8. Szózat, énekl: a Dalegyet. Műsor után: Székelybál.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 20.

— Időjárás. Az orsz. meteorologiai intézet jelentése szerint 1899 július 19-én. Ismét voltak zivataros esők szőrványosan, főké az ország déli és keleti vidékein. 1—5 mm. esett: Arvaváralján, Csáktornán, Zombolyán, Egerben, Ungvárt, Akna-Szlatinán, Kolozsvárt és Botfalun; 5—10 mm. M-Ovárt, Nagylakon, Nagyszebenben; 15 mm. Szegeden. A hőmérséklet nagyjából változatlan.

— Amerikai vendég Kolozsvárt. Már megérkezett Kolozsvárra az amerikaiaknak az a küldöt, a kit Ferencz József, az unió. főtanácsai gyűlésen bejelentett s a kinek az unitáriusok zsinatára való lejegyzete volt jelezve. Van Ness Tamás a neve az Amerikából érkezett vendégnek. Bostonból érkezett, a hol az unitárius egyház községnek elkészte. Van Ness 39 éves, kellemes modoru férfi. Kovács János tanárt még amerikai utjáról ismeri.

Utját London, Brüsszel, Budapestén áttette. Budapesten Mister Chester Ferencz bostoni konzullal, kit az erdélyi közönség személyesen ismer, s ki a magyar nyelvet már jól beszél, találkozott és együtt jöttek le Kolozsvárra.

Ferencz József püspök és Kovács János tanár fogadták az érkezőket a pályaházánál. A vendégek a New-Yorkba vannak elszállásolva.

Ma d. e. megnézték a város érdekesebb pontjait. Kolozsvár fejlett volta a bostoni papot meglepte. Őellanyagolt keleti városnak képzelte. Ma délbén a püspök adott ebédet a vendégek tiszteletére. Ott voltak az unió. egyház notabilitásai. Este Kovács János tanárnál gyűlnek össze, a hol Boér Gergely fogja megismertetni a mi zenénket. Ma d. u. s holnap megnézi az ereklei muzeumot, mert Kossuth iránt nagyon érdeklődik. Két nap múlva tovább megy Bukurest, Konstantinápoly, Szabastopol felé. A krimi félszigeten felkeresi azt az unitárius egyházat, mely a Malachany folyó mellett több ezer hívóból

— És te elhiszed azt? — kérdé Gábiel, midőn Lord Ardean elhallgatott.

— Igen, én hiszem azt. Lehet, hogy véletlenszerű volt, de azon éjjel, midőn a két fiatal rokonom Tirolban meghalt, a szél olyan borzasztó zajt csinált, hogy az Apát-ságban senki sem tudott aludni. Az öreg lord nagyon nyugtalan és ideges volt miatta; de azt mondták neki, hogy a szél, az egy nyugati terraszt kivéve mindenütt erősen fúj és ezt hallva megnyugodott; a saját halálát megelőző éjjel ugyan az történt. Mindenki ébren volt és ez alkalommal mindenki tudta, hogy mi fog történni.

— Hallottad valaha azt a hangot? — kérdé Gábiel.

A Lord Ardean arca egy árnyalattal halványabb lett.

— A legenda azt tartja, hogy az az Ardean, mely felett a halál végzete lebeg, hallja meg először azt a hangot, de csendes mérsékelt modorban. Reménytelen, nem fogsz babonásnak gondolni, midőn azt mondom, hogy azt hiszem, hogy már hallottam. Azonban édes Gábiel, ne beszéljünk többet arról. Ámbár kellemes meleg napunk van és a nap fényesen ragyog, e hangra emlékezve megfagy ereimben a vér. Nem de, szép régi ház? És most kerüljünk a déli oldalon levő nagy bejárathoz. Én a délre néző házakat szeretem. Hát te?

De Gábielnek kevés tapasztalata volt. Ő a Langton Woldi déli kapusházra gondolt és mosolygott. Nagyon sajtóságot érzett volt az amit, tapasztalt. A mint arra a pompás régi kastélyra és szép környezetére nézett, tudta, hogy az az övé volt — egészen az övé — és hogy az oldala mellett sétáló lord Ardeannak nevezett ifjúnak nem volt joga ahhoz. Szíve gyorsabban dobogott, amint tekintete a főszegecs tájképre esett; a termékeny földek, a lombos erdők, mind az ő birtokai voltak és azt senki el nem vehette

alakult. Ősz végén ismét visszatér Budapestre, a fővárosi unit. egyházat akkor keresi fel. Azután hazatér. Otthon egyházuk fennállásának megüli 250 éves jubileumát.

— Az ev. ref. egyház-község új iskolája. Lapunk tegnapi számának vezércikkében foglalkoztunk a kolozsvári ev. ref. egyház-község által létesíteni czélzott elemi iskola ügyével. Czikkünkbe egy téves adat csuszott be, a mennyiben az általunk felfejtett és perhorreskált módon czélba vett iskola létesítésére vonatkozó javaslatot nem az iskolaszék, hanem egy szűkebb körű bizottság terjesztette elő, s ezt operatumnak az iskolaszék nem fogadta el, s így kerül most az ügy a presbiteri gyűlés elé. Annak igazolásul különben, hogy ezt a tervezetet komoly okunk volt perhorreskálni, nehány konkrét adatot hozunk fel utólagosan, a melyek mindenkit meggyőzhetnek arról, hogy azt az új iskolát a javaslattevő bizottság ugyanis egy kontemplálja a fedezetet előteremthetőnek. Megszüntették az új utcaiz ovodánál a dajkai állást, ezzel megtakarították 120 ft. Az alsó-szén utcaiz iskolánál alkalmazott szolgáló fizetéséből 180 ftból levonnának 80 ftot(?) A külmagyar-utcaiz iskolánál beszűntetnének egy munkanitónói állást s ugyanezt tennek az új-utcaiz iskolánál, ezzel megnyernének egyenként 200 ftot, ez kitesz 400 ftot. A nagy-utcaiz templom organistájának fizetését is redukálnak egy harmaddal, ebből is kikerülne 40 ft, ezeken a czimeken együtt megtakarították 640 ft. Ezenkívül a szerezetház némely helyiségeinek bérbeadása után remélnék 400 ftot, ez együtt kitenne 1040 ftot, a mit elégnek tartanak az új iskola tanerőinek fizetése és fenntartási költségeinek fedezésére. Csak a felsorolása e tényeknek meggyőzhet mindenkit arról, hogy a javaslattevő bizottság oly ingatag és megbízhatatlan alapon indult el e terveze megalkotásánál, a melyre csakugyan ráillik a „halvaszületett idea“ kifejezés. Meg vagyunk arról győződve, hogy a presbiteri ülés sem fogja azt életretámasztani.

A dologra nézve különben legilletékebb helyről, Szász Gerő iskolaszéki elnöktől következő helyreigazítást vettük: Az „E-k“ tegnapi „Mindenféle“ rovatában az mondatik, hogy a nagy-utcaizszertetázhban felállítandó új iskola létesítését az iskolaszék „esszelle“ ki? Bocsánatot kérek. Ez nem áll. Az iskolaszéknek ez idő szerint én vagyok az elnöke. Mint ilyenhez tette át a keblit egyháztanács teol tanár, Póty József azon indítványát, mely ama sajtóságos iskola felállítását kontemplálja, véleményezést végelt. Én az iskolaszéket azonnal összehívtam és a megjelent tagok egyhangulag elvetették az indítványt. Tehát, épen ellenkezőleg határozott az iskolaszék, mint a mivel vádoltatik. Az iskolaszék örömmel fogadna új iskola-építést biztos alapon, de ilyes alapútsókba nem elegyedik soha. Kolozsvár, jul. 20. 1899. Szász Gerő, ev. ref. pap, isk. széki elnök.

— A piaci templom kerítése is meg lesz végre-valahára; a bizottság, a melyet város és a r. kath. egyház-község a főtéri templom körüli rendezés kérdésének részleteire nézve kiküldött, tegnap vette tárgyalás alá a kerítés munkára beérkezett ajánlatokat. A kerítés tudvalevőleg így lesz készíve: 25 centiméter magas kő-alapra 50

tőle. És ő még is, kész azt a szép birtokot átengedni és inkább örökre lemond arról a gondolatról, hogy ahhoz való jogát érvényesítse, mint hogy az anyjának az által kellemtelenséget okozzon. Örökségének a szépségét látta, mindenek felett az anyja iránti szeretet uralkodott benne.

Midőn a folyó felett levő hídön átmenetek, azt kérdezte magától, ha vajon tisztes dolog e tőle, hogy ő, a ki talán nem-sokára jogos igényt tarthat e szép birtokra, most, mint a Cyril vendége ott volt; de azt válaszolta magának, hogy abban nem volt semmi beestelenség. Nem ő hivatla meg magát, ő a Cyril kedvéért jött, a ki betegnek érezte és mondta magát és kérte őtet, hogy egy hétig maradjon vele, mert teljesen képtelennek érzi magát arra, hogy egyedül legyen. Ő nem azért volt ott, hogy a saját kíváncsiságát kielégítse, de azért, hogy azon férfinak, ki őtet barátjának nevezte, a kíváncsiságát teljesítse.

A mint a házhoz közeledtek a Gábiel arca a felindulástól elhalványult. Itt volt, hol az anyja életének az egyedüli románca kezdődött és végződött. Maga elibe képzelte az atyját olyannak, a milyennek az anyja leírta, keresztült lovagolva az erdőn. Mily gyakran állott az atyja azon helyen, a hol ő most állott, ugyan azt a szép tájképet nézve. Szíve oly tele volt, hogy keveset tudott szólni. E két férfi — az ál és az igazi örökös — oly nagy ellentétet képeztek. Cyril magas volt és barna, a melánkolia sötét fátylával az arcán. Ajkai össze voltak szorítva, mint ha folytonosan a benső fájdalom kitörését tartóztatná vissza.

Gábiel szintén magas volt, erőteljes férfias alakkal, szép szabályos fovel és szabályos vonásokkal, két szemekkel és tömött aranyosnak látszó világos gesztenyeszínű hajjal.

(Folytatása következik.)

Sz. 135—899 e. g.

659. 1—1

Köszön árlejtési hirdetmény.

A kolozsavári magy. kir. F. J. tudomány egyetem központi fűtéssel ellátott épületei részére a következő 1899/1900 téli idény alatt mintegy 60 kocsirakomány (6000 mm.) első minőségű darabos köszön szükségletnek biztosítása céljából f. évi július 31-én d. e. 10 órakor alolított gondnoki irodában zárt írásbeli ajánlatok mellett árlejtési tárgyalás fog tartatni.

Felhívatom mindazok kik ezen köszönmennyiséget szállítani kívánják, hogy fentírt nap jelzett órájáig írásbeli zárt ajánlatokat 50 kros bélyeggel s 5 százalékos bántópenzzel ellátva az egyetemi gondnoknál letétbenyezni sziveskedjenek.

Az ajánlatba kiírandó, mely bányából fog a köszön szállítani.

A köszön csak első minőségű darabos, por, aprószén, palla és földmentes lehet.

Az ajánlat ár számokkal és betűkkel a kolozsavári vasúti állomáson 100 mm-ás kocsirakományként való átvétel mellett irandó ki.

A köszön szállítvány utánvétellel a kolozsavári államvasúti teheráru pályaudvaron vétetik át és minthogy szénraktáraink csak korlátozott mennyiségű köszön befogadására elégségesek a szén szállítás szeptember havától — mártiusig a szükséghez képest 8—15 kocsival lesz eszközözendő és szerződésileg biztosítani fog.

Az ajánlat senki által vissza nem vonható s a bántópenz az elfogadottnak kivételével, mely biztosítékul fog megtartatni, a tárgyalás eredményének kihirdetése után vissza fog adatni.

A bélyeg költségeket a vállalkozó viseli és az egyetem képviselőjét fentartja magának azon jogát, hogy egyenlő vagy kedvezőbb ajánlatok közül azét fogadja el, kiét bármely okból jobbnak tartja, vagy pedig új árlejtést hirdessen.

Kolozsavart, 1899 július 17.

Tudomány egyetemi gazdasági gondnok.

Sz. 1895—99.

653. 3—3

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött egeresi körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazon orvosúrokat, kik ezen évi 500 forint fizetés, 160 frt lakpénz és 200 frt utátalánnyal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt folyamodványukat hozzávaló 1899 július 27-ig annyi időnként adják be, — mivel a később beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A körorvos beteglátogatási díja a községi szabályrendeletben foglaltatnak s azok hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A körorvos székhelye: Egeres; közegészségügyi köre: a nádamenti járás 22 községe.

A választás határnapjánál f. évi július 30-ik napjának délelőtt 9 óráját tűztem ki Egeres közegészségánál.

A megválasztott körorvos tartozik állását f. évi Augusztus 1-én elfoglalni.

A nádamenti járás főszolgabírójától.

Kolozsavart, 1899 július 17.

Toczauer Ödön
főszolgabíró.

Pályát változtatni óhajtók figyelmébe.

Előkelő hazai biztosító társaság alkalmaz fix fizetéssel intelligens uri egyéneket. Csak olyanok vétetnek fel, kik ezen pályán még nem működtek.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni Kolozsavart Belközép-utca 6. szám I-ső emeletén. 661. 1—*.

Egy élénk, ügyes és megbízható
pénzbeszedő
kerestetik.

660

Gizella Egylet (Benigni palota.)

1—1

TRENCSENTÉREN

visszavonhatatlanul utolsó hét

Csoda kutyák színháza!

Új műsor!

634.8—0.

Még nem létezett Kolozsavart! Minden verseny kizárva! A világ legokosabb csoda kutyái. CARO a világ egyetlen kutyája, — mely zongorázik. Ezen csoda kutyák irtak, olvasnak, számolnak. Ismerik a színeket, virágokat, erőmutatványokat produkálnak. Szóval a világ legnagyobb csodája. Előadás naponta délután 4. 6. 8 órakor.

Uj! Először A liliputi pincs franciaia

Számos látogatásért eszedezt

Prechtl Hermán, tulajdonos.

kártyajátzó kutyá.

Kiadó vagy eladó október elsejétől

a város legforgalmasabb helyén — előnyös feltételek mellett — egy ujonnan berendezett

üzlet-helyiség,

mely alkalmasabb

sör csarnoknak, bodegának, csukrászdának.

Bővebbet:

567. 5—10.

Pferschy Ferencznel, Ujvilág vendéglő.

CARMENCITA

világhírű spanyol énekesnőnek és tánczosnőnek f. hó 24-én hét-főn lesz jutalomjátéka az „Ujvilág”-ban.

Számos látogatásért esd és a közönség részéről részesült kitüntetésekért hálás köszönetet mond bucsuja alkalmából 662 1—2.

a jutalmazandó.

Eladó fodrász-üzlet!

Trencsintér 6. szám alatt levő

fodrász-üzletemet,

mely a legcsinosabban — a mai kor igényeinek teljesen megfelelően — van berendezve, haláleset miatt jutányos áron eladom.

Kiváló tisztelettel

613. 3—3

Özv. Koppány Mártonné.

AZ „ANKER”

Élet- és járadék biztosító-társaság

Igazgatóság:

Magyarországi vezérképviselőség:

Bécs, I., Hoher Markt 11. Budapest, VI., Deák-tér 6.

(Anker-Hof.)

(Ankerudvar).

261. 16—26

a társaság saját házaiban.

Társasági vagyon 1897 év végén 124 millió korona.

Biztosítási állomány 1897 év végén 480 millió korona.

Kifizetések összege a társaság 40 éves fennállása óta 204 millió korona.

Díj és kamat bevételek az 1898 évben 18 millió 852,000 korona.

Az „A” osztályú szerinti nyereség részvételre birtosítottak az utolsó tíz évben következő osztályok kaptak készpénzben:

1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898.

években a befizetett évi díjnak 25% át.

A vegyes- és takarékpénztári biztosításoknál „B” osztályú szerinti (u. n. emelkedő osztály) az első nyereség-felosztás 1897-ben volt és az osztály a biztosítás egész tartama alatt befizetett összes díjak 3 százalékát tette ki készpénzben, és pedig 1897-ben 9%, 1898-ban az évi díjnak 12 százalékát.

Jutányos díjak mellett, kedvező feltételek!

Prospectus-al és felvilágosítás-al szolgál az „Anker” főgondnoka

Kolozsavart, Széchenyi-tér 31

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek cipész-üzlete

Kolozsavart, Főter 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték, vagy lábhelei minta után a legjobb anyagból és dívat szerint lehetőleg gyorsan teljesítetnek.

257/40 x.)

SOLYMOSY ÉS TÁRSA BETÉTI-TÁRSASÁG

gépgyár- és vasöntőde Kolozsavart.

Telephon 186.

Sürg. nyeczim: Solymosy-gépgyár.

Készít legjutányosabb áron és legpontosabb kivitelben a mai legmodernebb igényeknek teljesen megfelelő: álló és fekvő gőzgépeket a legújabb és legkisebb káros térről működő dugattyús vezérművel; gőz- és szíjhajtású szivattyúkat, sajtókat,

teljes szeszgyári-, malom és téglagyári berendezéseket, gőz-kazánokat, vízi-kerekeket és turbinákat; valamint mindenféle gazdasági gépeket, u. m.: cséplőgépet, járgányokat, rostákat, Trieureket, szeszkeverőket stb.

Különös figyelmébe ajánljuk úgy a t. gazdáknak, mint kereskedőknek nagyban pyárto t

ekéinket,

különböző gazdasági, kereskedelmi és épület öntvényeinket, u. m.: oszlopokat, csigalépesőket stb. stb. Mindennemű gépek és géprészek javítását a legjutányosabb áron és teljes megelégedésre eszközöljük.

Összes általunk szállított munkánkért legmesszebb menő jótállást vállalunk el.

Tervezzel és költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Szíves pártfogásukat kéri

151. 23—*

SOLYMOSY és TÁRSA betéti-társaság.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsavart.

Értesítés!

Arról értesíttem, hogy három évtizeden át a legnagyobb közmegelekedésre működő és a legdíszingváltabb izlést is kielégítő butorraktárban és műhelyemben ügy-im rendezéséhez szüksegs rövid szünetet többen, kényerszerzés-irányuló roszindulatu bohólmányokkal ama híresztelésekre használták fel, hogy a régi 30 éves működésem teréről végleg visszaléptem, nyugalemba vonultam, dolgozni már teljesen képtelen vagyok, munkát többé fel sem vállalom. Minthogy kiváló izlésemről és pedant munkámról külföldön is elismert nevemet megrontani másképen — p. versenymunkával — nem voltak képesek, mindezt csak azért híresztelték és híresztelik ma is, hogy helybeli és vidéki régi vevőim, a kik mindenkor kizárólag engemet voltak kegyesek becses megrendeléseikkel kitüntetni, fizetemből e szünet alatt elszokjanak.

Eppen ezért az igaz-égnak, előkelő vevőimnek és a magam önértetének tartozom e tendenciós rágalmak demontálásával. A mit íetek is tenni ama tiszteletteljes kérés által, — hogy sziveskedjenek személyesen meggyőződni egy próbarendelés által az összes állítások ellenkezőjéről — mely alkalommal befog bizonyosodni, hogy képes vagyok pedanteria, pontosság, tisztaság, tartósság, izlés jutányosság tekintetében versenyezni a hazai és külföldi legelőkelőbb cégekkel éppen úgy, mint eddig, sőt nyugodt lelkiismerettel állithatom, hogy ezentul még sokkal inkább.

Azonban nehogy félreértessem. Nem dicsekvésképen teszem ezt az ajánlatot, hanem a férvezetett nyilvánosság felvilágosításául.

Ezek után van szerencsém jól ismert cégemet ismét nagyrabecsült jóindulatukba ajánlani, különösen új berendezések, garnitúrák kibővítése, bevonása, mindennemű javítása, átalakítása, vagy becsérelése tekintetéből. Ugyiszintén bátorodom felhívni becses figyelmüket új, vagy régi butorokat „moly mentesítő” preparatumomra, melylyel több évi módosítás után a legbiztosabb eredményt értem el.

Becsés megrendeléseiket kérve maradok kiváló tisztelettel

415.19—*

Duchony János és fia.

Bernáth Ede Sándor
kerékpár ujdonságok
raktára és javító műhelye Kolozsavart,
(Vashidnál)

516. 19—0.

Sürgönyezim: Bernáth gépraktár, Kolozsavart.

Telefon szám 412.

Első erdélyi kávé szétküldési raktár!

KÁVÉ

5 kilós zsákokban bérmentve.

ÁRJEGYZÉK.

	frt	kr.
1 kiló Santos válogatott	1	20
1 kiló Jamaikai jóízű erőteljes	1	36
1 kiló Guatemala finom igen ajánlható	1	54
1 kiló Portorico közepeszerű finom	1	68
1 kiló Portorico legfinomabb erős nagyszemű	1	86
1 kiló Ceylon finom	1	76
1 kiló Ceylon nagyszemű igen finom	1	98
1 kiló Cuba nagyszemű legfinomabb	2	08
1 kiló Aranyjáva zamatos	1	96
1 kiló Mocca valódi arabiai	1	98
1 kiló Gyöngy finom minőség	1	86
1 kiló Gyöngy nagyszemű kiváló minőség	2	16

Postán utánvétellel vagy a pénz előleges beküldésével küld

PAPP LÁSZLÓ

Kolozsavart, Theologia-épület. Telefon 212.

570.11 52

Egy öt kilós szállítvány összeállítható többféle kávéfajokból is.

Kizárólagos szétküldés Kolozsavartól!

Transito nagy raktár Triesztben!